

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๕

วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ว่า

ข้อ ๑ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ข้อ ๒ พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้มีหนังสือ ที่ รทท ๐๘๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ที่ประชุมใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒

ข้อ ๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้พรรคประชาธิปัตย์ไทยจัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ไทยและรายงานคณะกรรมการประสานมนตรีคราวที่มีมติให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒ (๑) และ (๒) พร้อมทั้งลายมือชื่อผู้เข้าร่วมประชุม มาเพื่อประกอบการพิจารณาคำขอยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย

ข้อ ๔ พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ไทย คราวที่มีมติให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๑๑๒ (๑) เพื่อประกอบคำขอยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยแล้ว พร้อมทั้งได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการประสานมนตรีคราวได้พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเนื่องจากขาดสมาชิกภาพ ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย ข้อ ๖๒ (๓) ปัจจุบันจึงไม่มีคณะกรรมการประสานมนตรีคราวดำรงตำแหน่งอยู่

ข้อ ๕ จากการดำเนินการของพรรคประชาธิปัตย์ไทยดังกล่าวข้างต้น นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้ขอยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยโดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทยแล้ว เป็นเหตุให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย เนื่องจากมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมือง ตามข้อบังคับพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ว่าที่ร้อยตรี วิทวัส ต.แสงจันทร์ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ไทยชี้แจงว่า พรรคประชาธิปัตย์ไทยมีมติโดยที่ประชุมใหญ่เป็นเอกฉันท์ให้ยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยจริง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามคำขอของนายทะเบียน

พิจาระห์แล้ว

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปพร้อมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๑๑๒ “การยุบหรือเลิกพรรคจะกระทำได้ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์

(๒) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประชามนตรีด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์

(๓) ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่พรรคด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ขององค์ประชุมทั้งหมด”

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย เนื่องจากมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง โดยพรรคประชาธิปัตย์ไทยมีหนังสือ ที่ รทท ๐๘๒/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมืองแจ้งขอยุบเลิกพรรค และยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามหนังสือ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ยื่นยื่นการขอยุบเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทย เนื่องจากเป็นเจตนารมณ์ของสมาชิกพรรคและคณะกรรมการบริหารพรรคที่จะหยุดการดำเนินกิจกรรมของพรรคตามกฎหมาย โดยในการขอยุบเลิกพรรคนั้น พรรคประชาธิปัตย์ไทยได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑๒ เรียบร้อยแล้ว

พิเคราะห์แล้ว เมื่อพรรคประชาธิปัตย์ไทยมีความประสงค์ขอยุบพรรคเพื่อหยุดการดำเนินกิจกรรมของพรรคตามกฎหมาย โดยได้ดำเนินการจัดให้มีการประชุมเพื่อมีมติขอยุบหรือเลิกพรรคประชาธิปัตย์ไทยตามเงื่อนไขข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑๒ แล้ว การดำเนินการเพื่อเลิกพรรคการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ไทยจึงเป็นกรณีที่คณะบุคคลซึ่งร่วมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแสดงเจตนารมณ์ที่จะไม่ดำเนินกิจการในทางการเมืองในนามของพรรคการเมืองนั้นแล้ว จึงมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคประชาธิปัตย์ไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีระพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ